

Punkt 6.

Orientering om Praksisundersøgelse af sager om førtidspension, der er afgjort uden forelæggelse for Rehabiliteringsteamet

2018-077233

Beskæftigelsesudvalget fremsender til byrådets orientering, resultatet af Praksisundersøgelse af sager om førtidspension, der er afgjort uden forelæggelse for Rehabiliteringsteamet

Anne Honoré Østergaard og Kristoffer Hjort Storm var fraværende.

Magistraten har haft sagen til orientering.

Beslutning:

Til orientering.

Sagsbeskrivelse

Baggrunden for undersøgelsen er en lovændring, der trådte i kraft 1. juni 2016. Lovændringen betød, at kommunerne i tre typer af sager kan afgøre, om der er grundlag for at tilkende førtidspension uden forudgående forelæggelse for kommunens tværfaglige rehabiliteringsteam. Det drejer sig om:

- Tilkendelse af pension, i situationer hvor personen er så syg og svært begrænset i sit funktionsniveau, at der er åbenbart grundlag for tilkendelse af førtidspension. Der er krav om en udtalelse fra regionens sundhedskordinator. Sundhedskordinatoren skal forholde sig til 4 kriterier: At der er tale om et svært nedsat funktionsniveau, at helbredsforholdene kan forklare det nedsatte funktionsniveau, at der er en klar diagnose og behandling er gennemført, og endeligt at prognose indebærer, at der ikke er udviklingsmuligheder.
- Tilkendelse af pension til terminalt syge personer, og hvor der foreligger helbredsmæssig dokumentation for dette.
- Afslag på førtidspension i sager hvor det er utvivlsomt, at personen *ikke* vil være berettiget til førtidspension, på baggrund af de foreliggende oplysninger

I bemærkninger til lovforslaget står, at lovforslaget vil blive fulgt op af en praksisundersøgelse for at sikre, at kommunerne bruger den nye mulighed korrekt.

Praksisundersøgelse er gennemført i efteråret 2018, og undersøgelsen er offentliggjort 26. marts 2019. Undersøgelsen er baseret på en gennemgang af 100 sager fra 10 kommuner samt spørgeskemaundersøgelse blandt alle landets kommuner. De 10 kommuner er København, Randers, Sønderborg, Slagelse, Frederiksberg, Holstebro, Herning, Svendborg, Tønder og Aalborg Kommune.

Da kommunen har deltaget i undersøgelsen, skal rapporten behandles af kommunalbestyrelsen, jf. reglen herom i retssikkerhedslovens § 79 a.

Undersøgelsens hovedresultat

Af de i alt 100 undersøgte sager er det alene 4 sager, hvor Ankestyrelsen vurderer, at sagen skulle have været afgjort efter en anden bestemmelse. 1 af disse sager er fra Aalborg Kommune. Ankestyrelsen konkluderer i rapporten, at der er tale om en kan-bestemmelse, som kommunerne dels har taget til sig, og hvor kommunerne overordnet set har godt styr på reglerne.

Der er undersøgt 46 sager, hvor kommunerne har tilkendt førtidspension, under den bestemmelse hvor det vurderes, at det er åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan udvikles. Ankestyrelsen har i 2 sager vurderet, at sagen burde have været behandlet på rehabiliteringsmøde. Aalborg Kommune har bidraget med 5 sager, og det er en af disse sager, som Ankestyrelsen har bemærkninger til. Ankestyrelsen konkluderer endvidere, at kommunerne generelt har afgjort sagerne hurtigt, efter at sundhedskordinatorens udtalelse er modtaget.

Der er undersøgt 20 sager om terminalt syge borgere, hvor der ikke stilles krav om en udtalelse fra regionens sundhedskordinator, inden der træffes afgørelse. I alle sagerne var Ankestyrelsen enig i kommunernes afgørelser. Aalborg Kommune har bidraget med 3 sager til undersøgelsen, som der ingen bemærkninger er til.

Der er undersøgt 36 sager, hvor kommunerne har givet afslag på førtidspension, fordi kommunen har vurderet, at borgeren uden tvivl ikke var berettiget til førtidspension på et foreliggende grundlag. Ankestyrelsen har i 2 sager vurderet, at sagen burde have været forelagt for kommunens rehabiliteringsteam. Aalborg Kommune har ikke bidraget med sager af denne type.

Spørgeskemaundersøgelsen blandt alle landets kommuner viser, at langt de fleste kommuner har besluttet at anvende bestemmelsen.

Resultatet for Aalborg Kommune

Aalborg Kommune har medvirket med i alt 8 sager om tilkendelse af førtidspension. Ankestyrelsen har i én sag vurderet, at sagen burde have været forelagt rehabiliteringsteamet, da sundhedskordinatoren ikke

havde udtalt sig fyldestgørende. Sagen er medtaget som eksempel i Ankestyrelsens rapport, og gengives derfor:

"Sagen omhandler en midaldrende person, som har fået svær fysisk og kognitiv funktionsnedsættelse efter en blodprop i hjernen. Der har været deltagelse i relevant genoptræning, og der kunne ikke peges på yderligere behandlingsmuligheder. Det er lægeligt vurderet, at der alene er udviklingspotentiale i forhold til at borgeren bliver mere selvhjulpne i det daglige. Det aktuelle funktionsniveau er sådan, at borgeren selv med massiv støtteindsats ikke er i stand til at bo i eget hjem.

Sundhedskoordinatoren har vurderet, at det ikke er dokumenteret, at behandlingsmulighederne er udtømte eller udsigtsløse. Det skyldes, at stationær tilstand ved blodprop i hjernen først indtræder efter et års genoptræning, og på tidspunktet for sundhedskoordinatorens udtalelse, har borgeren endnu ikke været genoptrænet i et år. Sundhedskoordinatoren har vurderet, at der skal indhentes statusattest fra egen læge med henblik på vurdering af prognosen.

Idet sundhedskoordinatoren ikke har svaret bekræftende på alle fire kriterier, skulle sagen have været for rehabiliteringsteamet."

I den konkrete sag stilles der ikke tvivl ved selve pensionstilkendelsen, men alene at sagen burde have være behandlet på et rehabiliteringsmøde, inden kommunen traf afgørelsen om førtidspension.

Ankestyrelsens generelle anbefalinger:

- I sager hvor der gives afslag på det foreliggende grundlag, skal der altid foretages en konkret vurdering i hver sag med henblik på, om der er grundlag for at behandle sagen på rehabiliteringsmøde.
- Opmærksomhed på at tilkende førtidspension inden det 18. år, hvis der er tilstrækkelig dokumentation for det.
- Sikre, at regionens sundhedskoordinator har de nødvendige oplysninger for at kunne udtale sig, og at hvis sundhedskoordinatoren ikke kan svare positivt på alle de opsatte kriterier i lovgivningen, ikke afgøre sagen uden forelæggelse for rehabiliteringsteamet.
- Sikre, at der for terminalt syge ikke fremsendes sager til regionens sundhedskoordinator, og at man alene har fokus på at indhente den helbredsmæssige dokumentation i sagen.
- Hvis de helbredsmæssige forhold fuldt ud forklarer borgerens betydelige nedsatte arbejdsevne, skal der ikke bruges tid på at overoplyse sagen.

Aalborg Kommunes indsats

Jobcenter Aalborg er den myndighed i kommunen, der udreder og træffer afgørelse om førtidspension. Der er truffet beslutning om, at kan-bestemmelsen anvendes på alle de målgrupper, der er nævnt i loven. Det er vurderingen, at praksis på området er i god overensstemmelse med Ankestyrelsens anbefalinger. I juni 2019 bliver der afholdt et dialogmøde med Ankestyrelsen, Regionen og kommunerne, og hvor der vil blive en dialog med Regionens sundhedskoordinatorer om, hvordan vi kan sikre, at sagerne er tilstrækkeligt oplyste, til at sundhedskoordinatoren kan udtale sig om alle 4 kriterier, for at sagen kan undtages for behandling på rehabiliteringsmøde.

Bilag:

Rapport om praksisundersøgelse